

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2024-01199

ER REF Ju2024/02164

Remissvar om Ett nytt konsumentkreditdirektiv (SOU 2024:69)

2025-01-22

Riksbanken tillstyrker utredningens förslag rörande genomförandet av det nya EU-direktivet om konsumentkrediter i svensk rätt.

Som utredningen konstaterar har marknaden för konsumtionskrediter under flera år genomgått betydande förändringar i stora delar av Europa. Europaparlamentet och rådet har därför antagit ett nytt konsumentkreditdirektiv, som nu ska införas i svensk rätt. Syftet med direktivet är att förbättra konsumentskyddet, öka konsumenternas förtroende för den finansiella sektorn och främja en väl fungerande inre marknad. Det nya direktivet är, precis som 2008 års direktiv, fullharmoniserande vilket innebär att Sverige måste anpassa eller införa nya bestämmelser i svensk lag som stämmer överens med direktivet.

Utredningen föreslår att reglerna, i enlighet med EU-direktivet, ska gälla för fler kredittyper än idag och att kraven på näringsidkarna i många fall ska bli högre än idag. Sammantaget bedömer utredningen att förslagen leder till ett stärkt konsumentskydd och till en minskad risk för överskuldssättning.

Även i Sverige har utvecklingen på konsumtionskreditmarknaden genomgått stora förändringar, vilket har ökat riskerna för att konsumenter blir överskuldssatta. Bland annat har tillgängligheten till krediter ökat. Riksbanken har också under en längre tid framfört att kreditprövningen för konsumtionslån varit mindre omfattande än för andra krediter. Förslagen i utredningen innebär bland annat att reglerna runt kreditprövningen utökas och blir betydligt mer detaljerade, vilket främjar en sund kreditgivning. Förslagen begränsar således även risken att enskilda konsumenter tar för stora lån, vilket annars kan skapa såväl ekonomiska som sociala problem för den enskilde. Riksbanken bedömer därför, i likhet med utredningen, att förslagen tydliggör det konsumentskyddande syftet med bestämmelsen. Riksbanken anser också att förtroendet för den finansiella sektorn förbättras, vilket i förlängningen stärker den finansiella stabiliteten.

Riksbanken noterar att det finns en möjlighet i direktivet för medlemsländerna att kräva att kreditgivare gör en sökning i en relevant databas i samband med bedömningen av en konsuments kreditvärdighet. Även om det finns privata databaser som tillhandahåller kreditinformation finns det i Sverige idag inget heltäckande register som visar konsumenternas samlade skuld- och kreditinformation. Det finns inte heller någon reglering som säkerställer tillgången till ett sådant register. Riksbanken har tidigare framfört att ett sådant register skulle vara positivt eftersom det skulle ge kreditgivare möjlighet att få information om konsumentens samlade krediter i samband med kreditprövningen.

Ett sådant register skulle begränsa riskerna för överskuldssättning hos enskilda hushåll och därmed även gynna den finansiella stabiliteten. Utredningen framhåller bland annat att det är just avsaknaden av ett relevant obligatoriskt register som gör att denna möjlighet i direktivet inte bör utnyttjas.

Även om Riksbanken ser problemet med att utnyttja möjligheten i direktivet att kräva en sökning i ett relevant register eftersom det idag inte finns något krav på ett sådant heltäckande skuld- och kreditregister, anser Riksbanken ändå att det är viktigt att kreditgivare i samband med kreditprövningen använder relevanta databaser för att få så god information som möjligt om konsumentens ekonomiska förhållanden.

På direktionens vägnar:

Erik Thedéen
Riksbankschef

Monika Gustavsson
Protokollförare

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av ekonomen Gustav Förster. I den slutliga handläggningen har seniora rådgivaren Jonas Niemeyer och avdelningschef Olof Sandstedt medverkat.